Ч. 158. (657). Львів, субота дня 21. липня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В зайнятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділків.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чверть року	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

В похід на Збруч!

Рік тому переживали ми горячі дні. На царський приказ піднята російська офензива цілою силою міліонової армії напирала на східний фронт, обіцюючи собі знов відбити східну Галичину і пригорнути „зарубежних братів“ до лона великої Росії. Несподіваний і могучий удар на армію архикнязя Йосифа Фердинанда, що огнем і зелізом переломив її, здавав ся, здійсняти мрії царського правительства. Використовуючи доконаний вилім, загнала ся тоді російська кіннота аж під брами Володимира Волинського і окриленем загрозила столицю східної Галичини. Другим крилом втискалась що раз дальше на полудне від Дністра, намагаючись вхопити цілий галицький фронт у зелізні кліщі, яких натиск мав принести Росії українські землі бодай по Сян.

Що йно поява Лінзінґена і його елястична тактика вспіла спиняти грізну російську навалу, та спомин тих днів връв ся глибоко в память українського населеня. Українське населене незанятої части Галичини переживало тоді дні смутку і тривоги, бож для нікого з Українців не було сумнівне, яка ціль російського напору на східну Галичину. Смуток наш був тим тяжчий, бо кождий був свідомий того, що перед надпливаючою грізною хмарою, нема нам де схоронитись. І безвихідність положеня скріпила ще більше нашу віру у власні сили народу, ту віру що зродилась в українських, хоть як перемучених серцях і казала сподіватись проти сподівань, що помимо „военной цензуры“ ми будемо жити!

Минув рік з того часу. Скільки змін довершилось за той час! Змінила вигляд царська імперія — на російській Україні зацвітає буйне, вольне житє.

А російська армія на приказ свойого тимчасового правительства, що проголосило стільки гарних фраз про права угнічених народів і про мир без анексій — недавно та армія на приказ свого правительства пустилась знов в похід на загарбане української землі. І проводив її той сам Брусілов, якого — по його словам — відворот з Карпат зробив революціонером. — І знов російське море залило немалий шлях нашої землі, а богато признак свідчило про те, що й теперішна офензива Брусілова є офензивою проти українства.

Та несподівано перехиляеть ся важка долі знов на сторону осередних держав.

Німецьке урядове звідомлене з дня 19. липня вечером каже: „Визвані офензивою, яку підняла на наших фронтах російська армія на приказ свого правительства мимо мирових запевнень, перейшли ми в східній Галичині до протинаступу. Німецькі корпуси переломили російські становища на схід від Золочева на широкім фронті“.

Так отже Львів тепер в погідні ночи вслухує ся в грізну музику німецьких і австрійських моздірів, що мають завернути російську армію на схід...

Митрополит в дорозі.

СТОКГОЛЬМ. Митрополит ґр. Шептицький відїхав в четвер вечером.

Протиреволюція в Петрограді.

На добро віщує те, що діеть ся тепер в Росії. Не надіялись теперішні потентати в Петрограді, що так скоро прийдеть ся їм ділити долю того, якого в жарті в так оперетковий спосіб зсадили з престола.

Ось. як доносять найновійші телеґрами льондонського бюра Райтера, тимчасове російське правительство стоїть перед утечею до Москви наслідком розруків, які набирають характеру протиреволюції.

Коли вірити всім вістям, які доходять до нас зза кордону, то Росія готова дуже сумно покінчити военну „карієру“.

Ось що подають телеґрами Петроградської Телеґрафічної Аґенції до Бюра Райтера:

Поголоски про увязнене тимчасового правительства.

ПЕТРОГРАД (П. А. Т.) В телеґрамі до всіх правительственних комісарів президент Львов каже, що поголоски про увязнене членів тимчасового правительства є неправдиві.

Правительство втікає до Москви.

ПЕТРОГРАД. (Райтер). Надзвичайна кабінетова рада займила ся внесенєм про перенесене осідку тимчасового правительства до Москви.

Становище кн. Львова захитане.

АМСЕРДАМ. (Ткб.) До „Daily Chronicle“ доносять з Петрограду: Князь Львов ставляє умови в справі свойого полишеня на становищи.

Кронштадські моряки в Петрограді.

ПЕТРОГРАД, (Райтер). Дня 17. с. м. вечером пароплав „Котлін“ і фльотиля суден привезла моряків, жовнірів і робітників з Кронштаду до Петрограду. Нині моряки несли через місто хоругов з написю: „Проти правительства“. В поході бачили також прапор Кронштандського клюбу анархістів з написю: „Проч з правительством! Нехай жие комуна!“ На Невськім Проспекті впав стріл. Зараз потім почато на сліпо стріляти з скорострілів, Повстала паніка. Число ранених ще не відоме.

Кабінетна криза. Церетелї кандидатом на премієра.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) Один з дневників доносить: Телеґрафічне біржеве товариство в Льондоні довідуеть ся з Петрограду, що міністер зелізниці Некрасов виступив з партії кадетів, тому що партія ся зірвала з правительством.

Вважають правдоподібним утворене соціялістичного правительства під проводом Церетелія, хоча можливим є також правительство утворене з соціялістів і лібералів під проводом кн. Львова. Петроградський пролетаріят є неприхильно настроєний проти коаліційного правительства. Числять ся з можливістю численних страйків.

Ґвардія вдерла ся до Таврійської палати.

ЛЬОНДОН. (Райтер). Доносять з Петрограду: До головного бюра комітету округа Литовлі привезено понад 100 ранених. На Невськім Проспекті 5 осіб забито а 25 ранено. — Думають, що рішене поміж ворожими сторонництвами наступить леда хвиля. На просьбу міністерської ради вернув з фронту Скобелев, щоби ужити свойого впливу на робітників.

Після иншого донесеня відділи полків ґвардії Ізмаіловського і Семенівського з офіцирами на чолі вдерли ся до Таврійської палати, осідку центральних властий революційної Росії Чхеїдзе і Скобелев виголосили промови до жовнірів, причім Скобелев вказав на ріжницю між демократією і анархією.

Заборона уличних маніфестацій в Москві.

МОСКВА. (Райтер). Робітничо-жовнірська рада обговорювала петроградські події і ухвалила 442 гол. проти 242 заборонити в Москві всякі уличні маніфестації. Большевики, які бажали оружної демонстрації, запротестували проти того, щоби заказувано участи в публичнім житю і вийшли з салї нарад.

В Петрограді.

СТОКГОЛЬМ. Подорожні, які прибули з Гапаранди, оповідають, що в понеділок вечером відійшов з Петрограду послідний поїзд. Зелізничий рух здержано. В Гельсінґфорс жовняри стріляли до офіцирів, при чім кількох вбито.

РОТЕРДАМ. З Петрограду доносять про вторкові події: Коли довідано ся про уступлене міністрів-кадетів, счинила ся буря. Всі виділи в тій події доказ безсильности правительства.

Жовнїри задержали поїзд, що йшов до Фінляндії. В Петрограді задержували самоходи. Бунтівники сконфіскували автомобілї. На Невськім проспекті явились автомобілї з уоруженими жовнярами. Вивязала ся стрілянина і загальний переполох. Стріляли перед анґлійською амбасадою.

Великі збори.

ПЕТРОГРАД. (П. А.) В ночи відбуло ся спільне засїданє виділу робітничої і жовнірської Ради і делеґатів селян. Рішено скликати до 4 днів великі збори для нарад над утворенем нового кабінету. До тої хвилї остає власть при теперішнім правительстві.

Німці і Славяни в Австрії.

На останних нарадах мужів довіря німецької народної ради в Чехах, виголосив пламенну бесіду провідник тої ради др Тіта. „Для нас, Німців — говорив він — надійшли в Австрії дуже поважні часи. Не тільки внішні, але також внутрішні вороги піднесли знов голову і завзятійше, як колинебудь, працюють над поваленем Австрії, щоби на її руїнах побудувати нову, чужу державу. Славянські зрадники є для нас відстрашаючим примірoм, який ненавидимо і яким погорджуємо. Час до проголошеня амнестії був зле вибраний.

„Невдоволене по причині розвою відносин в Австрії є серед австрійських Німців загальне, щире і глибоке, а здаеть ся, що на тім ще не конець лихови.

Чехи тепер вже не завернуть. Жадна амнестія, жадна зміна конституції не наверне їх, вони останут тим, чим є, хочби мало прийти навіть до домашної війни. Для дальшого розвою діл міродайна є також союзницька способість Австрії супроти Німеччини. Австрія або буде правлена по німецьки, або її взагалі не буде“.

По промові предсїдателя предложено резолюцію, яка домагаеть ся необмеженого права самоозначеня для чеських Німців в рамках одноцілої австрійської держави, при установленю німецької державної мови і утвореню німецької, національно віддєжованої адміністраційної области як німецької провінції в Чехах, з власним соймом і автономними урядженями, бо че-

ській державности Німці ніколи не піддадуть ся.

Сю резолюцію зібрані приняли, а годить ся вона також в точці що до німецької мови, як державної, в справі вже пересудженій в негативний спосіб через парлямент, я засадою признаною недавно у Відни через німецький народний союз, отже через всіх німецьких парляментарних послів.

Після тої засади мало би кромі того наступити відокремлене Галичини при удержаню одноцілости держави і рівночаснім усталеню німецької мови як державної.

Як з сього видно, ані австрійські, ані чеські Німці не розуміють зовсім духа часу і все ще мріють солодко про можливість накинути иншим народам чужу їм німецьку мову і свою гегемонію.

Хліба і волі!

(Промова посла Дра Олександра Колесси виголошена в Палаті послів дня 12. липня 1917. (з стенографічного протоколу 18 засіданя з XXII. Сесії Палати послів).

(Далі).

А як поступали управи бараків? Ті одвічальні панове, які нині засідають на правительственній лаві не можуть собі і уявити як виглядали з початку уряджена бараків в Вольфсберґу або в Ґмінді. Ми мусїли півтора року боротись, щоби усунути наприклад в Вольфсберґу одного галицького комісара, що людий мучив, теронизував, а навіть бив в такий брутальний спосіб, що навіть присутність тодїшного президента краю барона Фріза не повздержувала його від невідповідного поведеня так, що на моє жадане треба було його щойно відкликати, щоби не вмішував ся в доходженя і не застрашував людий та не перешкаджав їм заносити свої скарги Щойно таким способом міг я свобідно зіткнути ся із виселенцями та розслїджувати їх походжене. А управитель сих бараків барон Отт, не лише терпів се все, не лише держав сего комісаря Ульма, але брав його в оборону навіть тоді, коли його відкликане було вже річю постановленою. А чому? Се все для власної вигоди, бо він не задавав собі праці безпосередно стикати ся із збігцями, бо цілу опіку над збігцями уважав він лише за непотрібний тягар.

В бараках бував рідко, а спускав ся на сего польського комісаря, який був для него вигідний. Двох міністрів пішло тимчасом, а комісар Ульм лишив на своїм місци. Такі досвіди робили ми з управою бараків!

Чиж диво, що жадаємо ми, щоби в баракових оселях для українських виселенців коли вони взагалі і на дальше мають істнувати, була українська Управа, українські урядники, бо лише такі урядники, що можуть піддержувати добрі зносини із населенєм та мати для них зрозумінє і симпатію та можуть осягнути свою ціль, можуть населеню віддати услугу і злагодити їх і так безмірно тяжку та сумну недолю.

Переходжу тепер до примусових робіт. В баракових оселях заведено примусові роботи. Коли ті збігцї, що живуть поза бараками, наприклад у Відни, дістають 1·50 К денно, як се розуміє ся само собою, не є змушувані до ніякої роботи, ані до ніяких услуг, то бідні виселенцї що приміщені в бараках і вже через те саме знаходять ся в гіршім положеню, мусять ще сповнювати примусові роботи під сею приключкою, що дає ся їм прокормлене в натурі замість 1·50 К. Ті роботи примусові були нераз незвичайно прикрі. Особливо на широкі розміри і строго та безпощадно заряджувано такі роботи в Хоценї Панове Товариші які також там були, можуть се потвердити. Я не буду говорити про помешканя в бараках, про те нагромаджене і стиск людий ріжних полів в тїсних просторах на пів-гнилих заповітрених сінниках, повних блощиць і всякої нечисти. Про се говорили вже деякі товариші, обговорено се також в комісії. Не буду також довше говорити про деморалїзацію, що була висліднком таких умов житя в бараках. Я хочу докладнїйше спинити ся над урядженями санїтарними.

Санїтарні уряджения виконувано так, що винищувано людий, а не хоробу. Під приключкою дезінфекції зганяли людий до зимних комнат, де вони мусїли товпою стояти і роздягати ся. Їх одежу прано, а вони мусїли годинами стояти голі і чекати на одежу, надївати сю мокру одежу і йти до неогрітих або зле огрітих бараків. І мерли сї люди масами на запалене легких... Се називає ся санїтарна опіка! Злочин сповнювано над людьми! А як виконувано дезінфекцію? Дївчата і мущини мусїли розлягати ся і їх голено. голено їм голову і стидливі частя! (Оклики: слухайте, слухайте! Молодим дївчатам обтинано волосе.. А мушу запримітити, що у нас в краю гарна коса дївоча, се не лишень оздоба, се, так сказати, символ дївочої чести, і коли дївчині втнуть волосе, вона вважає ся збезчещеною Бідні українські жінки і дївчата були тими практиками так сильно дїткнені, що деякі з них зійшли з ума. Також матери і батьки тих дївчат сходили з ума. Я сам бачив таких нещасливих в Хоценї. І сей нелюд, що се заподіяв Др. Пелікан, урядує ще в активній, державній службі. Мої Панове, так виглядає военна адміністрація. Чи се справедливість? Де найелементарнійші основи справедливости і ладу? Маю надію, що бодай теперішний міністер справ внутрішних заведе лад і зарядить строге розслїджене сих подій.

А тепер про виживлене збігців. Обмежений час наглить мене, що можу про се говорити лиш коротко. Пригадаю лишень той час, коли то голод запанував в Ґмінді. Коли подавано людям зовсїм недостаточні скількости поживи, так. що ми мусїли порушити всї пружини в міністерстві для народного виживленя і в міністерсві справ внутрішних, щоби бодай по части злагодити ті страшні відносини. (Посол Др. Заградник: посилано збігців на села жебрати). Се власне хотїв я сказати. Збігцї були голодом приневолені перекрадати ся через дротяні плоти та через військові варти і йти в околицю де жебрали хлїба і поживи.

А відносини в таборі в Ґредіґ? Мої панове, там приміщено евакуованих збігців з Волині. Се горожани чужої держави, держава ся веде з нами війну, але сї збігцї се сини народу, що є і в нашій державі, се Українцї. Булоб природно показати тим людям, як гарно живеть ся в Австрії в супротилежности до Росії, як добре почувають ся тут горожани держави, щоби, коли вони повернуть до рідної країни могли своїм землякам щось гарного розказати, як їх тут добре приймили, як гостили, які гарні порядки тут панують.

Щож однак зробили наші власти? Мимо наших осторог і домагань положенє тих людий не поправляло ся але ще й погіршувало ся. Обходжено ся з ними як з інтернованими, як з засудженими злочинниками, і ми мусїли ужити найдальше йдучого аргументу, щоби зарадити лихови. Ми мусїли звернути ся до міністерства справ заграничних і подати там до відомости, що так обходять ся у нас власти з горожанами чужої держави і вказати на можливість міжнародного скандалу. По довгих, довгих заходах наступило для них деяке поліпшене. Опісля за короткий час наступала знов рецидива.

(Кінець буде).

Війна.

Вісти з фронту.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Пресова кватира, 19 липня вечером: У відповідь на російський наступ вині рано союзники в східній Галичині перейшли до офензиви та виперли російські лінії на схід між Зборовом і горішним Серетом.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Пресова кватира: Росіяни безуспішно намагались протинаступом відзискати горбок коло Новиці, пануючий над переправою через Лімницю коло Калуша. На північ від Днїстра аж по Броди гарматний огонь зміг ся. З нашої сторони збільшив ся огонь на полуднє від Бережан, досягаючи хвилями сили барабанного огню. З розстріляних російських ровів австро-угорські і німецькі війська забрали бранців і скорострїли.

В Румунії наші стежі розвинули значну дїяльність. Росіяни кількома наворотами острілювали наші становища по обох сторонах провалу Яблоницї.

В Альбанії на полудневий схід від Вальони італійський відділ в силї 60 людий в ночи з вівтірка на середу по гарматнім приготованю переправив ся через Вовсу, одначе огнем приневолено його до відступу.

Послїдні зусиля російської офензиви.

БЕРЛІН. (Вольф) На східнім фронтї дня 18. с. м. вечером відперто сильні наступи неприятеля на схід від Лянцестрай і коло Новиці.

Над Лімницею боєва діяльність була слаба. Наші наступаючі війска забрали богато полонених і скорострїли з російських ровів.

В Карпатах місцями гарматний огонь. Наступи менших вивідних відділів неприятеля легко відперто.

На румунськім фронтї в ночи на північ від Фокшанї зріс в силу огонь артилерії.

Російський штаб про противофензиву на галицькім фронтї.

Звіт російського штабу з 17. липня. На північний схід від Калуша підприняли Німці від дня 16. с. м. перед полуднем завзяті наступи, які відперто. З тактичних причин наші війска, котрі обсадили лївий беріг долїшної Лімницї, перейшли на правий беріг, полишаючи місцевість Новицю, Лдяни і Красну. Наші війска пішли до нових наступів, щоби прогнати неприятеля за Лімницю. Він ставив дуже завзятий опір. Під конець дня густі його формацїї перейшли до противофензиви з сїл Берлоги і Камінь. Виперли вони зразу наші війска і обсадили Новицю. Свіжі резерви, які надійшли прогнали неприятеля з того села.

18. липня: Сильний неприятельський гарматний огонь в околиці села Потутори, на полуднє від Бережан і від Галича. На полуднє від Новиці і від Калуша неприятельські відділи по сильнім гарматнім підготованю пішли до наступу і заняли одно узгіре. Наші відділи уступили поволи на лінію ріки Бережниці. В годину опісля неприятель знов рушив до наступу з Новиці, але знаменний протинаступ нашої піхоти і кінноти відпер його. Ми обсадили знов згадане узгіре.

По задах російського фронту.

БЕРНО. 19. липня: Як подає „Bund“ російська військова часопись „Русскій Інвалид“ пише про можливість недалекої румунської офензиви. До кінця червня прибула певна скількість нових французьких офіцирів з Франції до Румунії. Деякі російські військові відділи румунського фронту пересунено з Румунії до Галичини, але поголоски про цілковите стягнене російського війська з румунської землї не потверджують ся.

Чи Америка виповість війну Австрії?

„Magyar Orszag“ доносить з Гаґи, що в анґлїйській палатї громад King зголосив запит до правительства, чи сей готов порбити відповідні кроки в Зединених державах північної Америки, щоби ті виповіли війну також иншим трем державам. що остають в союзі з Німеччиною. Льорд Цеціль заявив в відповіди, що Зединені Держави виповідять війну також згаданим трем державам і що Анґлїя підняла вже кроки в тім напрямі.

Невтральність польської держави в теперішній війні.

На засїданю польської Ради Стану дня 15. с. м., яке відбуло ся в присутности комісарів правительств Австрії і Німеччини, ухвалено таке:

1. Тимчасова Рада Стану до хвилї утвореня польського правительства сповняє в заступстві польські правительствені функції. Актом тимчасової Ради Стану, як заступниці правительства, було візване жовнірів до зложеня військової присяги. Через сам факт принятя присяги від польського війска Рада Стану стала ся найвисшою для того війска польскою політичною властю. Від тої хвилї без згоди Ради Стану польске військо не може бути ужите на фронтї.

2. Леґіони будуть тепер ужиті, згідно з своїм призначенєм, виключно як кадри польського війська.

3 Тимчасова Рада Стану, як політичне правительство польської держави, візве польську суспільність поза границями краю, щоби творені там військові польські відділи не мали політичного характеру польської армії і не були ужиті в теперішній війнї.

4. Тимчасова Рада Стану приступить негайно до орґанїзованя польських державних властий по думцї проекту, ухваленого дня 3. липня с. р.

Сї всї висше наведені ухвали Ради Стану разом взяті є рівнозначні з проклямованєм невтральности польської держави в теперішній війні.

Переживанє австрійського жовніра в російському полоні.

(Кінець).

Легковірні бранці ані припускали о тім, як немилосерно доля собі з них закпила. Отсе замісць в Австрію, завезено їх під — Варшаву й Гродно, де тоді Німці сильно напирали, до робіт при окопах. Тут всї через два дні робили без страви, наслїдком чого около 200 з них не могло третого дня працювати. Тих принеболювано до пильности нагайками. Виведено в недалекий ліс, розібрано до нага й привязаних до дерев бито так, що около 70 людий наслїдком побоїв померло. На прочих наставлено скоростріли і так приневолено до праці в голоді. Пізнїйше доставлено вже харч: сочевицю і морські риби, зле законсервовані, вонючі. Хлїба два тижні не було. Від такого харчу богато людий нездужало на жолудок, а ще більше на слїпоту.

Коли у вересни 1915 р. Німці зробили сильний наступ під Варшавою й посунулись вперед, московські війська вчинили відворот на лінію Мінськ-Молодично Рига, наших бранців замкнено у двох величезних стодолах на якімось фільварку й обложено вартою, поки їх звідти не забрано до окопових робіт у вітебську ґубернію.

Тут перебули бідаки цїле пекло на землі. Досить сказати, що понад 70% полонених дістало з голоду слїпоту, якої між иншими набавв ся й наш інформатор та слабував на ню повних сїм місяців. Від студени (було се в лютім 1916 в часї найбільших морозів!) богато жовнірів повідморожувало собі руки й ноги.

По укінченю робіт в вітебській ґубернії післано полонених в серпни 1916 р у віленську ґубернію, так само до окопів. П. Ст, дістав ся був до села

Тут наслїдком перевтоми, голоду й пошестий богато людий померло. Та для нашого оповідача був се час, що рішив про його дальшу судьбу.

Звідси удалось йому щасливо втечи й опісля дістатись до свойого війська. А було воно так: В згаданому селї — — — був п. Ст. надзиратєлем лазні, де з дрібних датків від салдатів та офіцирів вспів зложити собі 80 рублів. В марті 1917 р. приїхав туди на відпустку російський підофіцир в ранзї нашого цуґфірера.

Був се варшавський Поляк, якого родина в часї занятя Варшави виїхала в глубину Росії З ним запізнав ся наш полонений і в розмові жалував ся на свою долю, на що той запропонував йому, що переведе його через російський фронт, значить улекшить втечу. Згодились за 40 рублїв.

Около 20-го марта вибрались в дорогу. — Їхали на Полоцк, Москву, Київ, Волочиска, аж до Тернополя, Було то саме в часї революції в Росії. Про документи нїхто не питав. Жовнірів тьма-тьменна їхала в ріжні сторони, головно з фронту і нїхто нїкого не чіпав по дорозї.

По містах, куди п. Ст. переїздив, відбувались бурливі демонстрації, вуличні бійки, стрілянина, загалом неспокої, які уможливили йому переїхати в салдацкому однострою аж у безпечне місце.

В недїлю дня 1-го цвітня 1917 приїхав він з своїм провідником до Тернополя. Відпочавши тут по трудах далекої дороги, вибрались оба з Тернополя пішотою в дальшу подорож. По двох днях дійшли до російських ровів саме під Конюхами, о які тепер стільки крови полилось. Тут удалось йому щасливо перебратись через подвії сторожі й дістатись до австрійських дротяних перешкод. На прощанє вказав йому його провідник напрям і дав вказівки, як дальше критись. Замітне, що п. Ст. був вже девятим „клієнтом" російського „унтера", який прямо заложив собі інтратне підприємство. В декого брав і по 200 рублїв за прислугу.

З австрійських окопів зачали були до п. Ст. стріляти, та побачивши на ньому австрійську шапку, дали спокій. Стежа привела його перед полковника, команданта 82-го чеського полку піхоти.

Тут списали з ним протокол і відіслали до кадри його полку в Ряшеві. Та по дорозї волочив ся від етапу до етапу, в Ходорові сидів в арешті, поки не провірено його документів, так що аж по 5 ох тижнях добив ся до Ряшева. Тепер одержав 17-днєву відпустку й при нагоді побуту у Львові вступив до нашої редакції, щоб подїлитись з нами своїми переживанами.

НОВИНКИ.

— **Вісти з У. С. В.** Командант вишколу У. С. В. Кость Слюсарчук зістав іменований підполковником (оберстляйтнантом). Команди походового куріня обняв Гринь Коссак.

— **Воєнне кореспонденційне Бюро „Союза Українок"**, котре полагоджує переписку з полоненими і родинами жовнірів, перебуваючих на фронтї, подає до відома всїм інтересованим, щоб всякі письма висилали виключно на адресу: „Воєнне кореcп. Бюро „Союза Українок", Львів, ул. Бляхарська ч. 9.

Гроші призначені на покрите видатків адміністраційних просить ся посилати на руки Вп. п. Марії Львової, Львів, вул. Уейї Лублинської ч. 19.

— **Важне для родичів шкільних дїтий.** Заходами українського Комітету для висилки дїтий на село виїздить сего тижня на вакацийну оселю до Підберезець 30 дївчаток, а слїдуючого тижня виїде до Гаїв 30 хлопців. Дїти, що не можуть користати з того доброділства будуть дїставати по школах підчас вакацій щоденно обіди, значно лїпші ніж доси, зглядно і підвечірок і будуть в погоду відбувати прогульки за місто під проводом учителів 1 учителок. Для зорґанізовання тої акції просить Комітет всїх зичливих людий о поміч, іменно Вс. оо. парохів львівських церков о ласкаве подане до відома родичам дїтвори, щоби прислали свої дїти в понедїлок 23. липня о 10. год. рано до тої школи, до якої ходять, а учителька і учителів, як рівнож оо. катехитів всїх львівських шкіл, щоби зволили явити ся доконче на нараду в тій справі в суботу 21. липня о 5. год, попол. в „Українській Бесїдї". Крім дїтий народних і виділових шкіл можуть користати з обідів і прогульок також ученики І. і ІІ. кляси української гімназії, пробуваючі у Львові. Ті нехай заявлять ся в понедїлок 23. липня о 10. год. рано в школі У. П. Т. вул. Мохнацького ч. 12.

— **Темні сили.** З достовірного жерела довідуєм ся, що якісь темні духи дорогою низьких доносів старають ся оклеветати перед властями деякі з найкрасших одиниць з кругів УСВ. Нотуємо нині сам факт, до якого при нагодї повернемо.

— **Золоті гадки польського політика.** Краківський „Czas" з дня 18. липня містить допись зі Стокгольму п. з. „Самостійна Україна" у якій, хотячи дати образ ходу подій на російській Україні, висказує такі сенвенції: „Передовсім треба ствердити, що український рух не є стисло національний" або що „українська справа розвинула ся на територіяльній основі", або ще цїннїйше українські провідники скріплені братами, що прибули з Галичини, використали штучно хаос і слабосильність тимчасового правительства, під хитрим проводом Грушевського приступили до творення самостійної орґанізації.

З наведених „Золотих думок" можна легко догадатись, як собі уявляє частина польської опінії український рух і змагання закордонних Українців.

Навіть україножерна львівська преса братнього народу уважала за відповідне по послїдних подіях змінити фронт о стільки, що вісти про Україну подає переважно невтрально без ніяких своїх заміток і дотепів, а краківський високопретенсіональний орґан все ще торочить нїсенїтниці.

— **67 американських літаків на днї моря.** Бюро Вольфа доносить, що як стверджено додатково, на одним з пароходів затоплених на Антлянтику дня 8. червня, після знайденої то варової лісти, було також 67 літаків і моторів до літаків, призначених для Франції.

— **Мілїонова армія Зєдинених Держав.** Американське правительство рішило ся покликати сейчас під оруже мілїон горожан. Мінїстер війни є думки, що до 1. вересня в інструкційних таборах буде вже знаходити ся під прапорами 1,600.000 людий.

— **Українські полки бунтують ся.** З Копенгаґи доносять: „Новое Время" пише, що підчас російської офензиви в Галичині збунтувала ся більша скількість українських полків 12. дивізії. Також в 13. дивізії вибухли бунти більшої скількости полків.

— **Польська республіканська партія.** Варшавський „Glos" доносить: Партія народної независимости, польська партія соціялїстична, польське сторонництво людове і зєднане демократичне сторонництв сконсолідували ся в одну політичну ґрупу. Вона має стреміти до заведення в незалежній Польщі республиканськодемократичного устрою і поборювати всякі проби накиненя Польщі монархії.

— **Ревізія у шефа штабу польських леґіонів Сосньковського.** В помешканю підполковника польських леґіонів і бувшого шефа штабу І. бриґади Казимира Сосньковського переведено ревізію. Сосньковського не арештували, але забрали його пашпорт, що рівнаєть ся певного рода інтернованю в Варшаві, зглядно ограниченю свободи рухів. Особу Сосньковського окружено очевидно доглядом.

В послїдних днях доконано рівнож ревізії у знаного діяча, автора богатьох шкіців з борб леґіонів Домбровського.

— **Фінляндія стремить до незалежности.** „Corrtere della Sera" доносить з Петрограду: Сепаратистичний рух у Фінляндії ширить ся що раз більше. На чолї того руху стоїть сенатор Покої, провідник соціялїстичної партії який домагаєть ся незалежности Фінляндії у внутрішних справах та усуненя з Фінляндії всїх російських властий,

---

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 21. липня 1917.

Нині: 21. липня гр.-кат. Прокопія вмч., римо-кат. Пракседи.

Завтра: 22 липня гр.-кат. Пр. м. Панкратія, римо-кат. Марии Маґдал.

◯ **Сходини Товаришів(ок) академиків**, які перебувають у Львові, відбудуть ся в недїлю. дня 22. липня о год. 11 передпол. на „Академічній Громадї". Прошу всїх явит ся. — Виділ „Акад. Громада".

◯ **Львівський Нар. Театр Укр. Тов. „Бесїда"** у Львові, під дирекцією К. Рубчакової. В суботу дня 21. липня 1917. „Партачі", **Премієра**, сценїчна студія в 4 діях Вуйцїцької, в перекладі Карла Єльського.

Недїля, 22. липня 1917. „Сватанє на Гончарівці" нар. оперетка в 3. діях. „Квітки" Основяненка. 2—2

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 20. липня 1917.

На східнім фронті:

Фронт баварського князя Леопольда:

1. липня попровадило російське правительство часть російського війська до офензиви, яка по малих початкових успіхах застрягла в наслідок величезних втрат. Російського жовніра, якого бажане мира виявило ся майже на всїх місцях нашого фронту в пробах зближеня, знов жертвовано даремно для антанти Зі звільненем рос. наступів зачали наші війська вчера противнаступ. Під особистим проводом наслїдника престола вирушили нїм. корпуси по повнім успіхів приготованю нїм. і австро-уг. артилерією проти рос. становищ між Серетом і Золотою Липою і перебили ся через 3 сильні оборонні лінії.

Неприятель поніс тяжкі криваві втрати і завернув в розсипці. До пополудня занотовано **кілька тисяч** полонених. Коло Якобштаду, Динабурґа і Сморґоня, як також здовж Стоходу і від Золотої Липи на полудне від Днїстра зросла значно огнева діяльність.

Наші наступи і нагальні звіди принесли часто гарні частинні успіхи. Коло Новиці над Лїмницею відкинено нові, сильні російські наступи, завдаючи Росіянам великі втрати.

Фронт ґенерала полковника арх Йосифа:

В північних Карпатах сильнїйший огонь як за попередних днів, також в горах на схід від кітловини Кездірасгерлі зросла боєва діяльність.

Фронт маршалка пільного Макензена:

Нічо до оповіщеня.

Македонський фронт:

Нічо до оповіщеня.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведене

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване.

Штучні зуби в каучуку, золоті і плятині.

Пацієнтів з провінції залагоджує ся в найкоротшім часі.

Адвокат

Др. Ізидор Голубович

переніс канцелярію з Тернополя

і веде її

у Львові, ул. Руська ч. 3. І. пов.

ОКУЛІСТ

Др. Генрик Атляс

секундар заг. шпиталя

ординує від 3—5 по пол. Кохановського 11 А

Оголошеня.

Хлопця до ношеня ґазет приймє адміністрація „Укр. Слова“.

Хто хоче придбати собі і своїй рідні

Певний і добре обезпечений маєток

най користає з воєнно-позичкового людового обезпеченя тов. „ЯКОР“.

Вже від першого дня обезпеченя переймає Товариство на себе всю небезпеку смерти обезпеченого і обовязує ть ся доповнити в цілости своє зобовязанє, хочби смерть його наступила по війні, у двобою або через самовбійство.

Товариство підіймає ть ся відповідно до умовленої премії вручити обезпеченому по 15. літах, в разі його скоршої смерти, сейчас його рідні

500 до 4000 корон

номінальної VI. австрійської воєнної позички (вільної від податків, $5^1/_2$% амортизаційної державної позички).

Не треба ніяких лікарських оглядин! — Нема ніяких стемплевих оплат!

Вільно обезпечити також тих, що находять ся у війську, на фронті, в етапах, або поза фронтом в краю!

Премія виносить від кождих 1000 кор. ном.

при віку обезпеченого	річно	чвертьрічно	місячно	тижнево
до 30 літ	К 45·50	К 12·—	К 4·30	
від 31—41 літ	К 50·20	К 13·10	К 4·80	К 1·20
„ 46—55 „	К 57·—	К 15·—	К 5·30	

Жовніри на фронті або в етапах доплачують крім того в першім році вже раз на все воєнний додаток, котрий виносить річно 20 кор., чвертьрічно 5 кор., 50 сот., місячно 2 кор.

Як заключає ть ся обезпеченє?

Долучений внесок належить виповнити і передати до бюра зголошень або післати впрост на адресу: Ukrainische Abteilung der K.-A.-V.- des „Anker“, Wien XVIII, Höhnegasse 19/12, а заразом післати премію.

За жовнірів можуть заключити обезпеченє їх жінки або кревні.

КОШТ ОБЕЗПЕЧЕНЯ приміром 30 літної особи виносити буде в разі плаченя премії через повних 15 літ (К 45 50×15) всего К 682·50 і за ту в малих і так дуже догідних ратах заплачену суму одержить він 1000 К номінальної високопроцентової — $5^1/_2$% державної позички, — умре скорше — прим. в першім році обезпеченя, то вплатив лиш 45 К 50 с., а його родина одержить за тих 45 К 50 с. ціле те обезпеченє.

Відтяти і сей внесок післати на руки Ukrainische Abteilung der K.-A.-V. des „Anker“. Wien XVIII. Höhnedasse 19|12.

ВНЕСОК

Не виповнювати! Грамота ч. ....

на воєнно-позичкове обезпеченє на случай смерти і на дожитє з 15-літним речинцем істнованя.

ТОВАРИСТВО ОБЕЗПЕ- ЯКОР ЧЕНЯ ЖИТЯ І РЕНТ

Відень I, Hoher 11, (Ankerhof).

Основане 1858 р.

ВІДПОВІСТИ НА ВСЇ ПИТАНЯ ЯСНО І ЧИТКО.

1. а) Імя і назвиско обезпеченої особи? (Що до жінок також її родове назвиско). б) Її занятє? занятє? в) Дата уродженя? г) Місце замешканя? (Точна адреса).	а) .... б) .... в) уроджений(а) дня .... дня .... *) г) Місце: .... послідня почта: .... Улиця: .... Число дому: .... двері: ....
2. На яку суму має звучати обезпеченє? (Допустимі суми обезпеченя: К 500, К 1000, К 2000, К 3000 і К 4000).	К .... Номінальної VI. австрійської воєнної позички (вільна від податків. $5^1/_2$% амортизаційної позички).
3. В яких ратах має бути премія сплачувана? Чи в річних (1/1), чвертьрічних (1/4), місячних (1/12) чи тижневих (т) ратах?	В .... ратах по К ....

4. а) Чи обезпечений може освідчити, що в хвилі підписаня внеску не є свідомий; щоб терпів на якусь для житя грізну слабість або на наслідки віднесених тяжких ран ....
б) Єсли неможлива потверджуюча відповідь, належить подати близші дані о істнуючій або перебутій в протягу послідних трьох літ слабости чи уломности ....

5. Чи котре з товариств обезпечень відкинуло вже коли цілковито або в части внесене обезпеченого на обезпеченє житя, подати коли то було і де? ....

6. Кому маєсь післати грамоту обезпеченя? (Точна адреса!) ....

7. Хто і де має дальші премії виплачувати? .... (Точна адреса!) ....

*) Особи, котрі уродили ся перед 1. січня 1862, або без згляду на час уродженя всї ті, що є поважно хорі, є без попереднього підданя ся лікарським оглядинам виключені від обезпеченя.

Посередникови вплачено К .... титулом задатку.

.... дня .... 1917 Імя: .... Назвиско: ....

Внесенє те підписане зістало в моїй присутности. ....

При [illegible] закупів просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.